

Nor da Ada Lovelace?

Ada Lovelacek hizkuntza matematikoaren oinarriak jartzeko ekarpena egin zuen, eta lehenengo ordenadore-programatzailea izan zen.

Audioa entzun bitartean, baieztapenak EGIA ala GEZURRA diren adierazi beharko duzu. Nahi izanez gero, jarduera hasi aurretik esaldiak arretaz irakurri.

<https://labur.eus/taajE>

Ada Lovelacen gurasoak banandu ziren arren, amak aitaren (George Byron poeta) izaera erromantikoa sartu zion txikitatik.

- ☐ Egia
- ☐ Gezurra

Amarekin egindako bidaietako batean ezagutu zuen Mary Somerville matematikari famatua.

- ☐ Egia
- ☐ Gezurra

Adak egindako lanik arrakastatsuen Babbageren makinaren inguruko itzulpen-lana izan da.

- ☐ Egia
- ☐ Gezurra

Lovelaceko kondearekin ezkondu eta hiru seme-alaba izan zituen; horrenbestez, formazio intelektuala albo batera utzi behar izan zuen.

- ☐ Egia
- ☐ Gezurra

Adak ikusi zuen makina analitikoa ez zela batere erabilgarria matematikaren arlotik kanpo.

- ☐ Egia
- ☐ Gezurra

Ada Lovelacek bere teoria eta ideiak argitara eman zituen, baina bere identitatea ezkutatu behar izan zuen emakumea izateagatik bere lana baliogabetuko zutelakoan.

- ☐ Egia
- ☐ Gezurra

Agintariak inizialak norenak ziren jakin izan zutenean, ez zioten jaramonik egin Adaren lanari eta ate guztiak itxi zizkioten.

- ☐ Egia
- ☐ Gezurra

Hil zenean, amaren altzoan eta inoiz ezagutu ez zuen aitatik urrun lurperatzeko eskatu zuen.

- ☐ Egia
- ☐ Gezurra

Argazkia: Antoine Claudet, Wikimedia Commons (CC BY SA 4.0)

Zuzenketa-orria

Ada Lovelacen gurasoak banandu ziren arren, amak aitaren (George Byron poeta) izaera erromantikoa sartu zion txikitatik.

 Egia

 Gezurra

Amarekin egindako bidaietako batean ezagutu zuen Mary Somerville matematikari famatua.

 Egia

 Gezurra

Adak egindako lanik arrakastatsuenak Babbageren makinaren inguruko itzulpen-lana izan da.

 Egia

 Gezurra

Lovelaceko kondearekin ezkondu eta hiru seme-alaba izan zituen; horrenbestez, formazio intelektuala albo batera utzi behar izan zuen.

 Egia

 Gezurra

Adak ikusi zuen makina analitikoa ez zela batere erabilgarria matematikaren arlotik kanpo.

 Egia

 Gezurra

Ada Lovelacek bere teoria eta ideiak argitara eman zituen, baina bere identitatea ezkutatu behar izan zuen emakumea izateagatik bere lana baliogabetuko zutelakoan.

 Egia

 Gezurra

Agintariek inizialak norenak ziren jakin izan zutenean, ez zioten jaramonik egin Adaren lanari eta ate guztiak itxi zizkieten.

 Egia

 Gezurra

Hil zenean, amaren altzoan eta inoiz ezagutu ez zuen aitatik urrun lurperatzeko eskatu zuen.

 Egia

 Gezurra

Transkripzioa

Nor da Ada Lovelace?

Ada Lovelace, lehenengo ordenadore programatzailea

Augusta Ada Byron Londresen jaio zen, 1815eko abenduaren 10ean; Annabella Noel-Byron baroisaren eta George Byron poeta ezagunaren alaba, gerora Ada Lovelace izenarekin egin zen ezaguna. Aita apenas ezagutu zuen, gurasoak bera jaio eta gutxira banandu zirelako. Gertaera horrek garrantzia handia izan zuen Adaren hezkuntzan; amak, zientzia esparrura bideratu zuen, aitaren izaera erromantikotik aldentzeko esperantzarekin.

Zientziarako pasioa sustatu nahian, Ingalaterrako herrialde industrialak ezagutzeko bidaiak egin zituen Lady Byronek alabarekin. Izugarri ikasi zuen Adak. Zientziarekin lotura zuten pertsonak ezagutzeko aukera ere izan zuen, haien artean Mary Somerville zientzialaria; eta hari esker sortu zitzaion zientziarako, konkretuki matematiketarako, benetako interesa. Adaren tutore izan zen denboraldi batean: ordu asko pasa zituzten elkarrekin eta asko erakutsi zion, baina ez Somervillek bakarrik, beste zientzialari batzuek ere bai. Guztien artean aipatzekoa da Charles Babbage, zenbakien segidak kalkulatzeko makina analitikoaren sortzailea.

Hain zuzen, Ada Lovelacen ekarpenik handiena Babbagerekin lotuta dago, berak egin baitzuen Babbageren makinaren inguruko itzulpen-lana. Balio handikoa izan zen, baina arrakasta handiagoa izan zuten Adak makina hobetzeko egin zituen proposamenek.

Bere ekarpena ez zen horretan geratu. Ordurako Lovelaceko kondearekin ezkondua eta hiru seme-alabaren ama zen, baina formazio intelektualarekin jarraitu zuen. Imajinazio handiko emakumea zen, eta horri esker, XIX. mende erdirako oso aurrerakoiak ziren kontzeptuak garatu zituen. Esaterako, gaur egun algoritmo informatiko gisa ezagutzen den kontzeptua.

Makina analitikoa kalkulu matematikoak egiteko erabiltzeaz gain, beste esparru batzuetan ere erabili zitekeela ohartu zen Lovelace. Zeinuen bidez adierazi zitekeen edozein arlotarako balio zuela konturatu zen: hitzak, musika.... Teoria horrekin Adak bere buruan lehenengo ordenagailua irudikatu zuela esaten da.

Bistan da punta-puntako zientzialaria zela. Landu zituen teoriak eta ideiak, Babbageren makinaren inguruko proposamenak....haiek guztiak lan batean bildu eta argitaratu zituen, baina ez zuen bere izenik jarri sinaduran, soilik, inizialak. Emakume izateagatik bere lanari baliorik emango ez zioten beldur zen. Ez zitzaion arrazoirik falta! Denbora kontua izan zen inizialak norenak ziren jakitea, eta Adaren aurreikuspena bete zen: ez garaiko agintariek, ez inguruko asmatzaileek ez zuten aintzat hartu, eta lankidetzarako ateak itxi zizkieten, baita Babbagek berak ere. Denborak, ordea, bakoitza bere tokian jartzen du, eta gaur egun Ada Lovelacen izena aipatzean haxe esaten da: hizkuntza matematikoaren oinarriak jartzeko ekarpena egin zuela, eta lehenengo ordenadore-programatzailea izan zela.

Gazte hil zen, 36 urterekin, umetokiko-minbizi baten ondorioz. 1852ko azaroaren 27a zen. Bere aitaren, Lord Byron poetaren, ondoan lurperatzea eskatu zuen, ezagutu ez zuen aitaren altzoan.